

VERİLERİN ÖLÇÜLMESİ

Birim	Kısaltması	Kapasite Miktarı
Bit	b	0 veya 1'i saklayabilir
Byte	B	8 bit'ten oluşur
Kilobyte	KB	1 KB = 1.024 byte
Megabyte	MB	1 MB = 1.024 KB
Gigabyte	GB	1 GB = 1024 MB
Terabyte	TB	1 TB = 1024 GB
Petabyte	PB	1 PB = 1024 TB

DOSYA YAPISI

Ali Babanın Çiftliği

mp3

Dosya Adı

Nokta

Dosya Uzantısı

Dosya Yapısı

DOSYA ADI

Dosya adı, kaydedilirken belirlenir. Dosya adı olarak içeriğini belirten bir isim seçilmelidir. Dosya adında

< > | : ? * / \ "

karakterleri bulunamaz!

NOKTA

Tüm dosyalarda dosya adı ile uzantısı arasında nokta bulunur.

DOSYA UZANTISI

Dosya uzantısı, dosyanın türü hakkında bilgi verir. Örnekteki mp3 uzantısı dosyanın bir ses dosyası olduğunu bildirir. Bir dosyanın uzantısı, dosyanın üzerine farenin sağ tuşuyla tıklanıp özellikler denilerek öğrenilebilir.

POPÜLER DOSYA UZANTILARI

Ses Dosyaları

mp3, wav, wma

Video Dosyaları

avi, mpeg, mp4, flv,

Metin Dosyaları

docx, rtf, txt, odt

Resim Dosyaları

jpeg, png, bmp, gif

Elektronik Kitap

pdf, epub

Uygulama Program Dosyaları

exe, apk, dat, bin

Sıkıştırılmış Dosyalar

zip, rar, 7z

KLAVYE KULLANIMI

Esc	Program sonlandırma, komutu iptal etme	Scroll Lock	Ekranda kursörü sabit tutarak ekranın kaymasını sağlar		
Tab ← →	Kursoru 8 karakter sağa, Shift ile 8 karakter sola kaydırma	Enter ↵	Bilgisayara işlemin bittiğini bildirir		
Caps Lock	Büyük karakterler ile sürekli çalışma	End	Bir metinde bulunan satırın sonuna gelme		
Shift	İkinci karakterleri yazdırma	Num Lock	Numara tuşlarını kullanıma hazırlar		
Ctrl	Birden çok nesne seçer	Insert	Bir metnin arasına yazı yazma, üzerine yazma		
Space	Boşluk bırakma	Page Up	Bir sayfa yukarı	Page Down	Bir sayfa aşağı
←	Kursoru bulunduğu noktadan sola doğru silerek ilerletir	Home	Bir metinde bulunan satırın başına gelme		
Delete	Kursoru bulunduğu noktadan sağa doğru silerek ilerletir	Pause Break	Çalışma anında işlemi bir tuşa basıncaya kadar durdurma		

Siber Zorbalık

Zorbalık: Güçlü olanın karşısındaki kişiye baskı kurması sözlü ya da fiziksel taciz uygulaması, gözünü korkutması, kızdırması, utandırması, isteklerini zorla kabul ettirmesi gibi eylemlere verilen addır.

Siber Zorba: İnterneti insanlara zorbalık yapmak için kullananlara siber (sanal) zorba denilir.

Siber Zorbalar Neler Yapar?

Taciz Mesajları: SMS ya da anlık mesajlaşma uygulamaları yoluyla taciz ve tehdit mesajları gönderirler.

Kimlik Hırsızlığı: Mağduru taklit eden sahte profiller oluşturarak o kişinin tanıdıklarına mesajlar atarlar. Bu yolla mağdurun çevresi ile olan ilişkilerini zedelerler.

Dışlama: Mağduru toplumdaki soyutlamaya dönük paylaşımlarda bulunurlar. Örneğin sosyal medya üzerindeki etkinliklerde mağduru davet edilmedi olarak gösterirler.

Aşağılama: Sosyal paylaşım sitelerinde mağdurla ilgili (çoğu zaman gerçek olmayan) aşağılayıcı, utandırıcı dedikodular yayarlar.

İzinsiz Çekim: Fotoğraf makinesi ya da akıllı telefon kullanarak izin almadan mağdurun fotoğraflarını çeker ve bunları çeşitli yollarla paylaşırlar.

Birinin siber zorbalığa maruz kaldığını görenler neler yapmalıdır?

- “Beğen” tuşuna basarak başkaları ile dalga geçilen paylaşımlar desteklenmemelidir. Bu paylaşımların beğenilmesi, zorbaları cesaretlendirirken mağdurları daha fazla üzecektir.
- Mağdura destek olacak, onun iyi özelliklerini öne çıkaracak mesajlar atılmalıdır.
- Mağdura yardım teklifinde bulunulmalı, gerekli ise bir yetişkine başvurması için desteklenmelidir.

Siber Zorbalığa maruz kalırsam ne yapmalıyım?

Siber zorbalıktan korunmak için korkmamalıyım ve aşağıdaki görselde yer alan davranışları yerine getirelim.

Karşılık Verme

Zorbalığa maruz kalırsanız sakinliğinizi koruyun ve karşılık vermeyin!

Onaylama

Tanımadığınız kişilerden gelen arkadaşlık isteklerini ve mesajları yanıtlamayın!

Reddet

Siber zorbaları hemen engelleyip büyüklerinize bildirin!

Kaydet

Uğradığınız zorbalığa ait içerikleri (*fotoğraf, ekran görüntüsü, mesajlar, vb.*) kaydedip saklayın!

Misilleme Yapma

Siz de siber zorbalık yaparak karşı saldırıya geçmeyin!

Anlat

Mutlaka aileniz, öğretmeniniz ya da yakın bir büyüğünüze uğradığınız zorbalığı anlatın!

Öğrenin ve Öğretin!

Siber zorbalık ile ilgili araştırma yapın, öğrendiklerinizi etrafınızdakilere anlatın.

Önce Düşün, Sonra Paylaş!

Sanal dünyada yaptığınız her şey geride bir iz bırakır. Paylaştığınız her şeyin tekrar karşınıza çıkacağını düşünerek paylaşım yapın.

Siber zorbalıktan nasıl korunurum?

Bilgilerinizi Koruyun

Kişisel bilgilerinizi herkeşe açık ortamlarda paylaşmayın. Şifrelerinizi belirlerken başkaları tarafından tahmin edilecek karakterleri (*doğum yılınız, adınız, vb.*) kullanmayın, belirli aralıklarla mutlaka değiştirin.

Güvenliğinizden Siz Sorumlusunuz

Sosyal medyada paylaşımlarınızı kimin göreceğini ayarlayın. Tanımadığınız kişilerden gelen arkadaşlık tekliflerini kabul etmeyin.

- 1- İnternette kimlik bilgilerini girmen gereken sitelere karşı dikkatli olmalısın! Gizli kalması gereken bilgilerini yazma!
- 2- Hediye kazandığını söyleyen reklam mesajlarına inanma!
- 3- Eğlenceli gibi görünen bazı testler senin hakkında bilgi toplamak amacıyla yapılmış olabilir. İyice düşünmeden bunları doldurma!
- 4- Hiçbir firma-kurum senin parola gibi gizli bilgilerini e-posta, kısa mesaj ya da telefon yoluyla istemez. Bu isteklere sakın cevap verme!
- 5- Bazı internet sitelerinde açılır pencere (pop-up) yoluyla çıkan yarışma, anket vb. reklam pencerelerini kapat. Bu pencerelerde yer alan bağlantıları tıklama!
- 6- Kimin gönderdiğini bilmediğin, şüpheli görünen e-posta ve kısa mesajlardaki bağlantılara tıklama!
- 7- Tanımadığın kişilerden gelen bir e-postayı açma!
- 8- "Bu mesajı 10 kişiye gönder, sonra en çok istediğin şey olacak" benzeri zincir e-postalar aktif adres toplamak için yapılmaktadır. Seni ve arkadaşlarını tehlikeye atabilir. Bu mesajları sil! Gönderen kişileri uyar!
- 9- Bilgisayarında bulunan kamera çeşitli zararlı yazılımlar ile isteğin dışında kullanılabilir. Güvenlik yazılımları kullandığından emin ol. Kullanmadığın dönemlerde kameranı kapalı tut!
- 10- Oyun oynamak için üye olmanı isteyen bir site varsa önce siteyi ve istediği bilgileri kontrol et.